Fatima

Autor Administrator

Hodoèašæe u Fatimu

Branka Širiniæ

Laganim hodom u procesiji svo to mnoštvo ljudi iz raznih krajeva, razlièitih jezika i govora nosi svoja nadanja, zavjete i vjeru i utjeèe se u svojim strahovima i sa svojim željama Gospi fatimskoj uz pjevanje nježnog i jednostavnog pozdravnog refrena . Ave, ave, ave Maria; ave...

Ima neko vrijeme kako zvono crkve naše male župe Sv. Maksimilijana Kolbea odzvoni poznate taktove koje usput nesvjesno pjevušim. Uz zvuk zvona iz sjeæanja izranjaju slike veèernje procesije iz fatimskog svetišta. U ovo predbožiæno blagdansko vrijeme iz cijelog posjeta Portugalu najbliže je sjeæanje na Fatimu.

Fatima je naselje u središnjem Portugalu , udaljeno dvjestotinjak kilometara od Lisabona prema unutrašnjosti. Ponajprije je to mjesto hodoèašæa katolièkih vjernika ali i turistièko odredište svjetskih putnika i znatiželjnika. Ono što danas ukljuèuje obilazak Fatime izgleda kao tri odvojena dijela jednog naselja.

Prvi susret sa Fatimom je ulazak u posve novo naselje u oèitoj užurbanoj izgradnji. To je naselje hotela, samostana, crkava i ostalih prateæih objekata za prijem i boravak hodoèasnika i ostalih turista. Naselje je doslovno obgrlilo prostor Svetišta a nova gradnja agresivno osvaja krajolik gusto natiskan novim objektima uz prateæu buku, užurbanost i sve što prati suvremenu mehanizaciju i tehnologiju.

Nasuprot opstaje „stara“ Fatima koja zadržava jezgro izvornog mjestašca uz umjeren rast naselja kako to veæ život stanovnika traži. Treæi dio je mali zaselak fatimske opæine Aljustrel u kojem su roðena djeca vidjelice. Tu se pokušava zadržati, koliko je moguæe, izgled mjesta što bliže godinama djetinjstva djece vidjelica. Do zaselka Aljustrel najljepše je stiæi šetnjom po

Križnom putu i mjestima ukazanja. Put je ureðen kao šetnica u nekom dalmatinskom krajoliku: nizak suhozid ili ureðen zidiæ sa svake strane puta, škrta zemlja na kojoj raste kvrgavo i bodljikavo grmlje koje na mjestima prerasta u šumarke hrasta crnike, borova, neobraðenih maslina ali i sve više obraðenih maslinika. Ono što dopunjuje tamošnje šumarke je još hrast plutnjak i eukaliptus. Eukaliptus premda nije ovdje autohton, voli Portugal a šumarski struènjaci nam rekoše da je rasprostranjenost te biljke jedan od dokaza škrtosti tla tog podruèja.

Prisjetimo se zašto toliko ljudi u svoja izletnièka odredišta želi uvrstiti hodoèašæe u Fatimu. Godina je 1916. Malo mjestašce Fatima i još manji zaselak Aljustrel. Siromašan kraj, siromašni ljudi uglavnom neobrazovani, mnogi nepismeni, žive nešto malo od poljoprivrede, više od stoèarstva. Logièno je da je najèešæa a èesto i jedina literatura molitvenik i koliko toliko redovno okupljanje stanovništva u mjesnoj crkvi. Iz tog proizlazi i svaki svjetonazor i naèin razmišljanja, življenja i ponašanja. Djeca vidjelice su Jacinta od sedam godina i Francisco Marto od devet godina (brat i sestra) i Lucia dos Santos od deset godina, bliska rodica i prijateljica Jacinte i Francisca. Djeca su zadužena za èuvanje ovaca u okolici svog doma, pa uz svoju pastirsku obvezu sve ostalo je igra kao i svoj djeci uvijek i svugdje.

Tijekom te 1916. godine bez prethodne bilo kakve najave, ili ju djeca nisu uoèila, ukazuje im se Anðeo kao glasnik Gospina ukazanja i to tri puta na njima poznatim i bliskim mjestima. Anðeo ih je pouèio neke molitve, najavio Gospino ukazanje i podario im Tijelo i Krv Gospodnju kako kazuju djeca. Gospa se djeci ukazivala tijekom 6 mjeseci 1917., od svibnja do studenog svakog 13. u mjesecu(s iznimkom ukazanja 19. kolovoza obzirom da je policija sprijeèila dolazak djece na mjesto ukazanja). U cijelom tijeku dogaðaja kod ukazanja, ponavlja se i ovdje vrlo slièan obrazac ponašanja svih sudionika: strastvena uvjeravanja vidjelica u istinitost svojih doživljaja, zaprepaštenost, strah i nesnalaženje roditelja , rodbine i susjeda , nevjerica i suzdržanost Crkve i izrazita agresivnost i neprimjerena primjena represije državnih vlasti prema djeci.

Gospa se ukazivala uvijek na istom mjestu iznad jedne omanje èesmine (hrasta crnike), razgovarala je uvijek samo sa Luciom, Jacinta ju je vidjela i èula, a Francisco samo vidio. Kako su djeca bila izložena nevjerici, ruganju , kažnjavani od okoline i vlasti, Lucija je zamolila Gospu za neko „èudo“ kao dokaz i Gospa je najavila èudo prilikom posljednjeg ukazanja u tom nizu od 6 mjeseci te 1917. godine. To je poznato „èudo sunca“ kojem je prisustvovalo preko 50-ak tisuæa ljudi, novinara, predstavnika crkvenih i državnih vlasti. Gospa je izmeðu ostalog najavila djeci slikom i rjeèju vrlo brzi odlazak Jacinte i Francisca sa ove životne ravni „ k sebi u nebo“ ali i dug i mukotrpan ostanak Lucie kao Gospine glasnice poruka narodima svijeta, zadataka koje moraju izvršiti crkveni poglavari ali i posljedica izvršavanja ili neizvršavanja Gospinih savjeta.

Gospa u svojim porukama, upoæeno govoreæi, moli usredotoèenost na etièwhen ivljenja u svakodnevnom ponašanju, privrženost duhovnosti kao temeljnoj odrednici èovjeka i svakodnevnom prakticiranju takvog svog životnog određenja kako bi ljudi lakše uoèili i izbjegli opasnosti novog pohoda bezvjere i anti duhovnosti ukazujuæi na glavnog promicatelja sveukupnosti te ideologije: komunizam Rusije.Gledajuæi unazad tijek događaja posljednjih gotovo stotinjak godina od fatimskih ukazanja i objavljena sjeæanja naroèito sestre Lucie, tako se i ostvarilo.

Vratimo se u Fatimsko svetište. Tijekom dnevnih šetnji, neoptereæeni prevelikom užurbanošæu zahvaljujuæi ležernom dnevnom rasporedu našeg patera Ivana MIškiæa , imali smo vremena obiæi mjesto, prisustvovati misama, razgledati obje crkve i pastoralni centar, pokupovati sitne neizbježne uspomene i darove, svatko prema svojim afinitetima. Kasno naveèer gotovo svi hodoèadnici i ostali dolazili bi na veèernju procesiju u Svetište. Prema Svetištu dolazili smo kroz mali uređen i održavan park-šumarak sa nekoliko visokih stabala uobièajenih tamošnjih vrsta:hrast crnike i plutnjaka, borovi, eukaliptus i masline. Iz njihovih krošnji razliježe se vrlo glasan cvrkut ptica koji na tom dijelu nadglasava žamor mnoštva u Svetištu.

Svetište je od male prvotne kapelice, izgrađene još 1918., godine naraslo na veliki prostor gdje su osim novog nadgrađa nad prvotnom kapelicom, na dvije nasuprotne uzvisine izgrađena crkva Gospe fatimske od sv. Krunice i posve nova crkva Sv. Trojstva.Veèernja procesija koja nam je bila draga završnica svakog dana boravka u Fatimi, kreæe iz kapelice i odvija se u dva vijugava reda između dviju crkava.

Prostor Svetišta , premda krcat hodoèasnicima utihne, a svi osjeæamo blagost i spokoj jer upravo ti osjeæaji izviru iz mnoštva ljudi. Ostavili smo svakodnevnu poslovnu strku, krvave i okrutne filmove i još krvaviju stvarnost, nakaradne izmišljotine za neprestanu agresiju na dušu i um. Nastojimo, bez obzira na osobnu svjesnu predanost vjeri, biti prijazni, uvažiti svaèiji tuđi razlog dolaska makar ga i ne znali. Osvræemo se s razumijevanjem a ne prezirom, naroèito na hodoèasnike koji dolaze do Svetišta na koljenima uzdajuæi se i vjerujuæi u svojoj tegobi Gospi fatimskoj.

U procesiju, kroz prostor male kapelice prvo dolazi osvijetljen križ iza kojeg se formira kolona vjernika sa upaljenim svijeæama, zatim osvijetljen kip Djevice fatimske naèinjen prema opisu sestre Lucije. Kip Djevice

nije velik, stoji na oblaèiæu, zaogrnuta bijelim plaštem, lagano nagnute glave koju su 13. svibnja 1946. okrunili poveæom skupocjenom krunom. Kasnije, u krunu je ugraðan metak poslije atentata na papu Ivana Pavla II. Poznato je da je karizmatièni papa Ivan Pavao II vjerovao kako mu je upravo Gospa fatimska „saèuvala“ život u tom atentatu.

Laganim hodom u procesiji svo to mnoštvo ljudi iz raznih krajeva, razlièitih jezika i govora nosi svoja nadanja, zavjete i vjeru i utjeèe se u svojim strahovima i sa svojim željama Gospi fatimskoj uz pjevanje nježnog i jednostavnog pozdravnog refrena . Ave, ave, ave Maria; ave...